

VOETBAL, EEN... BEEST

Een paar dagen na de onvergetelijke finale tussen Argentinië en Frankrijk zat ik in het zaaltje van het lokaal aan tafel met een gezelschap van dames en vinkeniers, koppels dus.

De vrouwen hadden het uitvoerig over de coiffeurroddels, kwaaltjes, kinderen en kleinkinderen.

De mannen over de vinken: popjes die niet kunnen vliegen en over wat zij het best kunnen. Nonkel Leon, 82 jaar, zat op de kop van de tafel, deed niet mee aan de gesprekken maar ging om de vijftien minuten een plaske doen... de waarheid was anders. Hij sloop via de gang het café binnen en trakteerde zichzelf op een druppel met als gevolg dat hij na een uur of twee zijn naam eer aan deed van de *'zatte nonkel'*.

Plots viel het gesprek wat stil en ik zei: *"Het is gebeurd!"* Iedereen had het gehoord en keek mij aan met de gedachte van: *"Ja, den dienen mag hem ook eens laten nakijken."* Nonkel Leon repliceerde met: *"Go..vernon..ju, den Rik Van Looy."* Ik moest hem verbeteren want anders was mijn poging mislukt voor ze begon en zei: *"NEE, Erik Van Looy van..."*

Iedereen was benieuwd wat er volgde en ik stelde mijn eerste vraag: *"Wie kan er na de wereldbeker nog voetbal zien op TV?"* Het bleef stil, niemand dus... Of toch, zatte nonkel die zei: *"Ikke, FC de kampioenen."* *"De Rode Duivels dus?"* Sommigen lachten, maar andere hadden de grap niet verstaan en voor er

vuurpijlen door de zaal vlogen stelde ik de tweede vraag: *“Welk is volgens jullie de beste soap, ‘Familie’ of ‘Thuis’?”*

De vinkeniers deden alsof ze het niet gehoord hadden, maar de dames daarentegen gingen in de clinch. En uit hun pleidooien kon ik uitmaken dat de meesten naar beide keken, het niet wilden toegeven en de mannen goed gebriefd hadden met... zwijgen, zwijgen! Leon maakte terug af met *‘Bonanza’*.

Ik kreeg compassie met mijn kameraden vinkeniers en stelde mijn derde vraag voor tien seconden, hopende dat zij nu zeker aan de beurt kwamen: *“Moet er niet wat meer seks op TV?”* Ja man! Foute vraag, foute doelgroep, want opnieuw de dames namen het woord met een *zachte: “JA.”* Ik had hen niet verwacht. En zeker niet met dat antwoord.

Maar Ivonne gaf een korte hint en zei: *“Ja hé ventje, als ge den top van den berg nog eens wil zien maar ge geraakt er niet meer, dan zijt ge blij als hij nog eens op TV komt om naar te kijken.”* Ventje was een beetje in zijn gat gepikt maar onze zatte nonkel had direct een oplossing en wilde zijn beruchte feestmove doen: zijn broek afsteken... Gelukkig raakte hij niet recht en stelde ik mijn laatste vraag, mijn laatste kans om opnieuw vrienden te maken: *“Wordt het niet tijd dat er een boek of film komt over de vogelvangst en vinkenieren in de loop der tijden?”*

De muilkorven vlogen af en de liefhebbers gingen er vol voor: de oude tijd, de vangtijd, gardepees, straffe verhalen... Voldoende voor tien boeken en vijf films. De dames sloegen aan de elixirs, nonkel dutte in en... ik, den Erik, was blij dat de zaak gered was.

Voor mij aan de muur hing de poster nog van de match België – Marokko en ik voelde het litteken knagen. 27 november 12. u, ik hang mijn Belgische vlag aan de afsluiting tussen mij en mijn gebuur. Als goede supporter en ook omdat hij dat niet is.

Plots rijdt er een oude witte camionette voorbij die efkes vertraagt, kijkt en wat verder stopt, een pakje bezorgd, rechtsomkeer maakt en terug mijn richting uit komt. Hij stopt, opent zijn raam steekt er een vlag door van Marokko, de match is begonnen, hoho.

14.00 u: ik zit met veel overtuiging en goed gevoel te kijken naar de voorstelling van de ploegen en onze 'gouden generatie' komt prachtig in beeld, man per man. Het stadion zit vol en de commotie over de vele doden bij de bouw, de mensenrechten en dictatuur zijn reeds verdrongen naar de geschiedenisboeken want, er is *'voetbal, een feest'*!

Als ik de Marokkaanse ploeg zie passeren, krijg ik eerlijk gezegd een lichte koude rilling. Want ze zijn groot, jonger en hun ogen verraden dat ze niet gekomen zijn om alleen het volkslied te zingen. 14.20 u, ik ben al twintig cm dieper in mijn zetel weggezakt van de miserie want onze *'houten generatie'* is al tien minuten aan het dansen.

Ja dansen, de 'Martineza': pasje naar de midden, pasje naar links, pasje naar de midden, pasje naar rechts, pasje naar voor en terug naar de midden... Onze

echte gouden spelers staan ook te dansen maar van frustratie omdat ze geen bal krijgen. Voor hetzelfde geld zaten ze beter op de bank. Op de koop toe beginnen ze onder elkaar vuurtjes te stoken en de Marokkanen blussen met twee goals. Boeken toe, vlag van den draad en hopen op de laatste match. Bij nader inzien liggen de redens toch aan de oppervlakte.

Stuur twintig multimiljonairs voor zes weken naar een oase in de woestijn: één vierde heeft kwetsuren, ouderdomskwaaltjes of heimwee, één vierde loopt met de overtuiging dat het toch hun laatste WK wordt, de rest zit gezond en wel op de bank wegens te jong of niet oud genoeg, niet kunnen dansen, te weinig ervaring, te grote form... Allee mannen!

Ik weet het: achteraf is het makkelijk zeggen, maar Martinez heeft geluk dat Rik De Saedeleer niet meer achter de micro zat. Hij zou dat op zijn welgekende manier wel opgelost hebben. Want hij kende voetbal en alle voetballers, kon voorspellen en nam geen blad voor de mond. Ontslag? De pot op!

En als tweede miskleun: wie laat nu een WK doorgaan midden de voetbalcompetities wereldwijd? Juist, de FIFA, de voetbalbank. Wie betaalt mag inrichten, met alle gevolgen van dien. Allee, neem nu dat er beslist wordt van de zettingen op te schorten tussen 1 en 20 juni en in deze periode vinkentoonstellingen te houden. Daarna dan opnieuw zettingen. Ja, zo was het met het WK. Mijn vlag zit terug in de zak. Maar eerlijk gezegd: ik heb samen met vele andere miljarden mensen genoten van het voetbalfeest. De beestjes waren er niet, nog maar eens een bewijs dat het geen echte supporters zijn die de zaak verzieken. Vooral in hun eigen midden moet worden gekuist.

De mannen raken maar niet uitgepraat over hun verleden en heden, de dames zijn overgeschakeld naar cava, hoho. Nonkel Leon schiet wakker en mengt zich in de toren van Babel bij de vinkeniers en vraagt: *“Heeft er nog iemand mee gevoetbald met de maatschappij tegen de vinkeniers van de ‘Zwartzangers’ van over het water in 63?”* Niemand reageert, maar beetje bij beetje zijn er toch een

paar die er ooit van gehoord hebben en zatte nonkel neemt zijn kans om ook in de film te komen. Hij vat zijn verhaal aan en ik noteer.

Zijn maatschappij 'De kloosterzangers' en 'De zwartzangers' van over het water kwamen overeen maar konden het niet laten van elkaar te bekampen in alle mogelijke disciplines buiten de vinkensport: kaarten, pieken, bollen, boogschieten...

Alleen voetballen stond nog op het lijstje en op 20 oktober 1963 was de uitdaging een feit op het voetbalveld van de plaatselijke ploeg uit het caféploegenverbond. Ze kregen één maand om alles voor te bereiden. Spelers moesten lid zijn en niet actief in het voetbal, op de Prior spelen mocht. Leon nam het voortouw voor zijn 'Kloosterzangers' en belegde de eerste training in het lokaal en wonder boven wonder had hij twee uur later een ploeg van '13 *ronde duivels*'. Iedereen moest zorgen voor schoenen met noppen, korte broek en lange kousen. Voor truitjes zou Leon wel zorgen...

20 oktober; de koeien worden van het voetbalveld gejaagd, de vlaaien geruimd, de netten gehangen en de lijnen gewit. 13.30 u, de ploeg van de 'Zwartzangers' arriveert in het dorp met een autocar en rijdt na een paar toerkes rond het dorp naar het veld... weide... meers... allee stadion. In het lokaal hebben ze het gezien en de moed zit al in hun schoenen, geleende schoenen. Maar Leon wou niet onderdoen en belde de kolenboer en deze bracht de ploeg naar het veld met zijn overdekte camion. Beetje zwart maar voor tegen de 'Zwartzangers' zeer passend.

De supporters stroomden toe en de kantine stond op barsten. In de kleedkamer van de thuisploeg was het een echte heksenketel. De kousen en broekjes waren een echt kleurenpallet, in de schoenen moest er hier en daar wat gazettenpapier gestoken worden maar de truien waren allen perfect identiek; witter dan wit en mét een nummer. En toch?

De nonnen in het klooster hadden de naaimachine boven gehaald en het patroon gebruikt van het misdienaarskleed, prachtig maar herkenbaar. De koster had de nummers erop geschilderd, op de voorkant, hoho.

De scheidsrechter, de champetter uit een buurgemeente, blies de ploegen uit de kleedkamers en samen liepen ze in twee rijen het veld op. De supporters gingen al door het dak... in de kantine.

Links de 'Kloosterzangers' in alle geuren en kleuren en formaten, rechts een echte profclub in piekfijn tenue. 15.00 u: de match wordt afgetrapt door de thuisploeg en het eerste slachtoffer is al meteen een feit. Frans krijgt de bal, ziet een ZWZ op zich afstormen, sluit zijn ogen en geeft de bal een lel naar voor. Niet ver, heel dicht zelfs. De ZWZ zakt door zijn benen en snakt naar adem, de klok op de toren slaat éénmaal, de eerste vervanging is een feit. 15.10 u: 0-1, 15.14 u: 0-2... De ZWZ domineren en iedereen twijfelt aan de samenstelling van de ploeg want er zijn een paar gezichten die nieuw zijn, maar ze zijn lid! De rust is een feit en de 1-4 ook.

Leon moet iets verzinnen, maar wat? Ze steken de koppen samen. In de andere kleedkamer is het al feest. De arbiter neemt zijn rust in de kantine aan de toog, hij heeft er al vele jaren voor getraind. De tweede helft vangt aan en iedereen lonkt naar het doel van de 'Kloosterzangers' want daar staat plots en nieuwe doel...vrouw; de lokaalhoudster, volslank, dominant als het moet en erger nog. De 'champetter-scheidsrechter' is meteen een grote fan. De ZWZ zien de bui hangen en schakelen lager. Onze 'ronde duivels' doen een achterlijndansje, het 'Martinezke', maken geniepige foutjes want het mag van de man 'wat baten

kaars en bril...'. Veel bal maar geen goals. Waar heb ik dat nog gezien en gehoord?

Nog tien minuten te gaan. De supporters zijn ook al een matchke ruziemaken begonnen. De stand is nog steeds 1-4. Leon schakelt over op plan B en bij de eerstvolgende corner is het bingo. De ZWZ gaan rond de doelvrouw staan. De grote backlijn staat vol. De bal komt richting het doel en valt in de massa... Plots een luide lange gil van ons lokaalhoudster. De arbiter fluit uit alle kracht en gaat verhaal halen. Ons doelmeiske heeft de tranen in de ogen en raakt de spelleider in het diepste van zijn hart als ze zegt: *"Den dienen heeft aan mijn borsten gezeten, den dienen daar aan mijn gat, dienen rossen tussen mijn..., allee! Vijf man loopt aan tegen een rode kaart wegens... ja hoe moet ge dat formuleren? De ZWZ gaan nog in discussie, niets helpt, ze zijn gejest. Maar één feit is zeker; de match is afgelopen wegens tekort aan spelers. Dus 5-0 voor de 'Kloosterzangers'. Nonkel Leon, toen in de fleur van zijn leven, was in feeststemming en deed het voor de eerste keer midden het veld... Hoho!*

Het is goed gekomen tussen de twee 'myen' want ook de ZWZ hadden vlug wat jonge sporters aangeworven voor de match en lid gemaakt. Dus het was niet de beste maar de leepste en slimste die het haalde. Vanaf dan hebben ze terug gekaart, gebold en gebiljart... Voetbal was een brug te ver.

Ja, waar is de tijd? Ook mijn 'my' had de jaren 70 een minivoetbalploeg. Geen gebrek aan jonge spelers, oudere supporters en een voorzitter die ons steunde in alles. Net alsof we KAA Gent waren. Hij genoot met volle teugen en wij niet minder. Nu is dit nostalgie, maar o zo fijn om eens aan te denken.

Yvonneke had wel ergens gelijk; als de berg te hoog wordt, kijk er dan naar op tv. Naar foto's of filmkes van de vinkensport hoeven we nog niet te kijken want we moeten er nog elke week in optreden, de beste reality-tv ooit!

Lucien van Gent